

ІНФОРМАЦІЙНЕ КОМПЛЕКСУВАННЯ ДАНИХ ПАРЦІАЛЬНИХ КАНАЛІВ СИСТЕМ МОНІТОРИНГУ

Мимріков Д.О., Фабіровський С.Є.

Науковий керівник: д-р техн. наук, проф. Прудіус І.Н.

Національний університет «Львівська політехніка», Україна

E-mail: comerdima@gmail.com

Анотація — В роботі показана можливість підвищення ефективності роботи систем моніторингу шляхом інформаційного комплексування на різних рівнях даних парціальних каналів спостереження.

1. Вступ

Комплексування даних активних і пасивних каналів дистанційного спостереження при використанні різних ділянок спектру електромагнітних хвиль (ЕМХ) є могутнім інструментом підвищення ефективності систем моніторингу [1].

Ключовою ідеєю комплексування є реалізації алгоритмів оптимальної сумісної обробки відбитих сигналів і сигналів власного випромінювання спостережуваних об'єктів.

2. Основна частина

Під комплексуванням в роботі розуміють сукупність технічних рішень на апаратному і програмному рівнях, спрямованих на підвищення інформативності і завадостійкості дистанційного моніторингу шляхом об'єднання переваг парціальних спектральних каналів. Об'єднання інформаційних переваг парціальних спектральних каналів може бути на різних рівнях:

- піксельному рівні;
- інформативних ознак спостережуваних об'єктів;
- прийнятті поканально статистичних рішень.

Піксельний рівень дозволяє ефективно комплексувати парціальні спектральні канали з однаковими просторовими роздільними здатностями [2]. Для реалізації піксельного комплексування кожен піксель зображення у парціальному каналі повинен відповідати одному і тому ж елементу сцени, тобто відповідати одним і тим же кутовим координатам. Це можливо забезпечити шляхом сканування зони спостереження взаємноуставленими давачами парціальних каналів для забезпечення взаємоув'язки формованих зображень по кутових координатах.

Не вводячи обмежень на кількість парціальних каналів і фізичну природу сенсорів, доцільно здійснювати комплексування зображень окремих каналів по одному з наступних алгоритмів [2]:

а) забезпечення максимальної інформативності комплексованого зображення, що полягає у додаванні до базового зображення усі відмінності між зображеннями інших каналів

$$I(x, y) = I_i(x, y) + (1 - R_{ij}(x, y)) \cdot I_j(x, y); \quad (1)$$

б) забезпечення максимальної завадозахищеності комплексованого зображення, що полягає у зменшенні впливу каналу, що містить заваду, на результуюче зображення

$$I(x, y) = \frac{(N - R_{ij}(x, y)) \cdot I_i(x, y) + R_{ij}(x, y) \cdot I_j(x, y)}{N}. \quad (2)$$

У виразах (1), (2): N — кількість каналів; $I(x, y)$ — сформоване зображення; $I_i(x, y)$ та $I_j(x, y)$ — зображення у i -му та j -му каналах відповідно; $R_{ij}(x, y)$ — взаємкореляційна функція між i -м та j -м каналами.

Комплексування на рівні інформативних ознак сформованих зображень спостережуваних об'єктів, в єдиній системі координат (наприклад, кутомірні, дальнісні, доплерівські, поляризаційні «портрети»), вимагає співмірності відповідних роздільних здатностей парціальних спектральних каналів. Наявність високих дальнісних і доплерівських роздільних здатностей в активних каналах радіодіапазону, дозволяє доповнити радіометричні зображення в „картинній” площині.

Важливим є наявність у системі радіолокаційного каналу, оскільки ефективність його роботи залежить від погоди менше, ніж ефективність роботи інфрачервоних та оптичних каналів. Окрім того радіолокаційний канал дозволяє визначити відстань до спостережуваних об'єктів і їх швидкість руху.

Комплексування на рівні отриманих поканально статистичних рішень є найбільш загальним інформаційним підходом до підвищення ефективності багатоспектральних систем моніторингу.

Слід відмітити, що для досягнення максимальної інформативності та завадозахищеності комплексованої системи, необхідно формувати зображення парціальних каналів в істотно рознесених по частоті спектральних ділянках. Це обґрунтовано тим, що завада в одному парціальному каналу малоімовірно буде впливати на інший парціальний канал, який значно рознесений по частоті.

3. Висновки

Проведені дослідження надали можливість визначити шляхи підвищення інформативності дистанційного моніторингу, навігації та управління. Показано, що для підвищення ефективності інформаційного комплексування необхідно:

- забезпечити частотне рознесення парціальних каналів;
- використовувати парціальні канали з різними інформативними ознаками;
- забезпечити взаємоузгодженість роботи парціальних спектральних каналів у просторі та в часі.

4. Список літератури

- [1] Волосюк В.К. Комплексирование активных и пассивных радиолокационных систем дистанционного зондирования / В.К. Волосюк, В.Ф. Кравченко // Успехи современной радиоэлектроники. — 2002. — №2. — С. 3 — 23.
- [2] Прудіус І.Н. Багаторівневе комплексування графічної інформації в системах дистанційного зондування / І.Н. Прудіус, Л.В. Лазько, С.О. Семенов // Вісник НУ «Львівська політехніка». — 2007 — №618. — С. 3 — 11.

INFORMATION COMPLEXATION OF MONITORING SYSTEM'S PARTIAL CHANNELS IMAGES

Mymrikov D.O., Fabirovskyy S.E.

Scientific adviser: Prudyus I.N.

Lviv Polytechnic National University, Ukraine

Abstract — The paper shows the possibility of improving the efficiency of monitoring systems by an information complexing at different levels of data in the partial channels of the monitoring.